

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/385,Przekazanie-unikalnego-filmu-o-strajku-bialostockich-studentow-w-1981-r-do-zbior.html>
04.04.2026, 02:00

Przekazanie unikalnego filmu o strajku białostockich studentów w 1981 r. do zbiorów IPN w Białymstoku

Unikalny film amatorski, będący zapisem trzytygodniowego, okupacyjnego strajku białostockich studentów w listopadzie i grudniu 1981 r., został przekazany w sobotę 22 lutego br. Oddziałowi IPN w Białymstoku. Taśmę z filmem przekazał na ręce dyrektora białostockiego Oddziału IPN prof. dr. hab. Cezarego Kukło jeden z jego twórców, Krzysztof Barcz, który przechowywał go przez 21 lat.

Film dokumentuje strajk okupacyjny, który miał miejsce w dniach 23 XI-12 XII 1981 r. na wszystkich białostockich uczelniach: Politechnice Białostockiej, Akademii Medycznej, Filii Uniwersytetu Warszawskiego oraz na Wydziale Lalkarskim Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej. Budynki uczelni okupowało wówczas kilkudziesięciu studentów, a kilka tysięcy uczestniczyło w trwającym równolegle strajku czynnym. Organizujący protest działacze Niezależnego Zrzeszenia Studentów domagali się wówczas zmiany ustawy o szkolnictwie wyższym oraz solidaryzowali się ze strajkującymi studentami Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu, którzy domagali się odwołania rektora tejże uczelni.

Film pokazuje przede wszystkim „życie codzienne” studentów biorących udział w strajku okupacyjnym: druk ulotek, pisanie tekstów do wydawanej wówczas „Gazety Strajkowej”, nabożeństwa odprawiane podczas strajku przez miejscowych księży.

Dyrektor Oddziału IPN w Białymstoku prof. Cezary Kukło zapowiedział, że po opracowaniu, film zostanie wykorzystany do celów edukacyjnych.

Podczas imprezy, która odbyła się z okazji 22. rocznicy pierwszej rejestracji NZS krótki referat o historii białostockiego NZS wygłosił Tomasz Danilecki, kierownik referatu badań naukowych OBEP w Białymstoku. Podczas pokazu multimedialnego, współorganizowanego przez IPN, zaprezentowano również zdjęcia i dokumenty z archiwum Oddziałowego Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów w Białymstoku.